

Concept criteria flexflitser

Semi vaste snelheidshandhaving

OPENBAAR MINISTERIE

Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

Datum November 2022
Auteur Afdeling Beleid & Strategie
Versie 0.4
Contact aanvraagVHM@om.nl

Doel

In november 2022 worden de eerste flexflitsers ingezet voor snelheidshandhaving. In dit document zijn de voorlopige criteria voor locaties opgenomen en de meer praktische randvoorwaarden voor plaatsing uitgewerkt. Na circa een jaar ervaring opdoen met het selecteren en (ver)plaatsen van de flexflitsers worden de criteria en randvoorwaarden geëvalueerd en wordt dit document in 2023 omgevormd naar een beleidskader flexflitser.

Uitgangspunten inzetbeleid

Algemeen uitgangspunt bij het toekennen van een locatie voor een flexflitser voor snelheidshandhaving is een analyse van het objectief snelheidsprobleem en waarbij zowel objectieve ongevallencijfers als risicofactoren worden meegewogen. Daarbij vindt lokaal afstemming plaats tussen politie en wegbeheerder over de analyse en aanpak van het verkeersveiligheidsprobleem.

Locatiekeuze flexflitsers

Om de opbouw van 12 flexflitsers in 2022 naar totaal 50 in 2023 soepel te laten verlopen is er voor gekozen om in 2022 en 2023 een jaarplanning te maken voor de inzet van de flexflitsers op de locaties. Dit betekent dat er in deze periode beperkt flexibele (eenmalige) inzet met de flexflitser mogelijk is. Tijdens de uitrol van de 50 flexflitsers worden de locatiecriteria continu geëvalueerd. In 2023 zal Parket CVOM in zorgvuldige afstemming met alle betrokkenen de meest efficiënte aanpak en criteria bepalen om deze handhavingsmiddelen steeds flexibeler te kunnen inzetten om een zo groot mogelijke bijdrage te kunnen leveren aan de verkeersveiligheid.

Voor het bepalen van de locaties gaan parket CVOM en de politie per regionale eenheid een groslijst van mogelijke locaties opstellen aan de hand van de gestelde criteria uit dit document. In de loop van 2023 zijn per regio 2-4 flexflitsers beschikbaar. In Oost- en Noord Nederland zullen i.v.m. de omvang van de eenheid 6 flexflitsers worden ingezet. Daarnaast zijn een aantal flexflitsers beschikbaar voor acute onveiligheidsissues bijvoorbeeld als tijdelijke flitspaal als het plaatsen van een vaste flitser door omstandigheden te lang duurt, bij wegwerkzaamheden op het hoofdwegennet. Naast de inhoudelijke criteria zijn ook de praktische eisen en randvoorwaarden van belang. Parket CVOM bepaalt – in afstemming met de politie – op welke locatie een flexflitser wordt geplaatst. Met

OPENBAAR MINISTERIE

Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

50 flexflitsers en 344 gemeenten, 12 provincies, RWS en nog een aantal waterschappen is het niet haalbaar om bij iedere wegbeheerder een flexflitser te kunnen plaatsen.

Criteria voor een flexflitser

Om een locatie te kunnen selecteren als potentiële locatie voor een flexflitser is een aantal criteria opgesteld. Deze zijn gebaseerd op het beleidskader flitspalen 2021, waarbij de cijfers op een andere manier worden gewogen in de beoordeling. Aangezien het hier om snelheidshandhaving gaat, dient het in de eerste plaats om een locatie te gaan waar een snelheidsprobleem is. Als er geen probleem is met het overtredingsgedrag dan komt een locatie ook niet in aanmerking voor een flexflitser. Alleen een hoog overtredingsgedrag is niet voldoende voor handhaving met een flexflitser. Bij de beoordeling worden ook de risicofactoren voor verkeersonveiligheid meegewogen. Aangevuld met een kwalitatieve onderbouwing wordt een complete aanvraag ingediend op basis waarvan Parket CVOM een zorgvuldige afweging maakt.

Onderstaand een overzicht van alle gegevens die nodig zijn om de aanvraag te kunnen beoordelen. Hieronder een korte toelichting op een aantal gevraagde gegevens.

1. Verkeersintensiteit minimaal 5000 passanten (handhavingsbereik)
De flexflitser kan handhaven op 2 rijstroken. Het kan gaan om 2 rijstroken in dezelfde rijrichting of één afgaande en één tegemoetkomende rijrichting. De gevraagde intensiteit heeft betrekking op de rijstroken waarop gehandhaafd kan worden.
2. Infrastructuur
Is de inrichting passend bij limiet? Reconstructies gepland of afgelopen jaren uitgevoerd?
3. Overtredingscijfers
Snelheidsgedrag: V85 is minimaal de limiet (50, 70, 80)
Overzicht met verdeling van de snelheid over de dag als de V85 geen goed beeld geeft door bijv. veel file. Overtredingsgedrag van snelheid kan op verschillende manieren gemeten worden. Hiervoor kan gebruikt gemaakt worden van meetlussen, wegkantradar of floating car data. Van belang is dat er een betrouwbaar inzicht wordt gegeven in het snelheidsgedrag op het betreffende wegvak. Het overtredingspercentage en de V85 zijn hierbij relevant. Er wordt alleen een flexflitser geplaatst als er ook daadwerkelijk

OPENBAAR MINISTERIE

Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

sprake is van structureel overtredingsgedrag omdat er anders onvoldoende effect te behalen is voor de flitser.

4. Verkeersongevallen

Er wordt een scan van de verkeersongevallen van de laatste 5 jaren uitgevoerd waarbij aard en aantal ongevallen wordt toegelicht.

5. Advies politie met kwalitatieve onderbouwing (verkeersspecialist)

De politie geeft hierin een concreet advies (pos/neg) met onderbouwing obv cijfers, risico's op verkeersonveiligheid en een kwalitatieve onderbouwing. Hierbij wordt ook ingegaan op andere maatregelen die wegbeheerder zou kunnen nemen op vlak van infra en communicatie.

6. Risicoanalyse

Naast concrete cijfers worden bij de beoordeling van een locatie de risico's beoordeeld. De risico's in een verkeerssituatie zijn per locatie verschillend. Voorbeelden zijn:

- Bomenrij langs weg;
- Oversteeklocatie voor kwetsbare verkeersdeelnemers.
- Fietsroute naar scholen in directe omgeving

Randvoorwaarden en uitgangspunten

Beleid

- Het Parket CVOM neemt het besluit over toewijzing van een flexflitser aan een locatie, onder voorbehoud van bevindingen bij de technische schouw;
- Een flexflitser handhaaft alleen op snelheid en kan maximaal op 2 rijstroken handhaven;
- Een flexflitser wordt alleen geplaatst ter verbetering van de verkeersveiligheid;
- Een flexflitser staat altijd aan (24/7);
- Flexflitsers worden in principe geplaatst op 50, 70 en 80 km/u wegen en op risico locaties op het hoofdwegennet zoals bij wegwerkzaamheden
- Een flexflitser wordt – in principe– 2 maanden op een locatie geplaatst en dan verplaatst naar een andere locatie conform de jaarplanning. Dit betekent dat voor iedere flexflitser er minimaal 3 locaties worden vastgesteld waarover de flitser rouleert.
- De handhaving en (risico's op) verkeersveiligheid op de locaties wordt gemonitord. Wanneer blijkt dat een locatie niet geschikt is voor een flexflitser zal deze vervallen als locatie. Dit kan het geval zijn als er op basis van de resultaten toch geen snelheidsprobleem blijkt te zijn of als de flexflitser niet

OPENBAAR MINISTERIE

Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

effectief is en de snelheid niet daalt. Parket CVOM besluit dit in afstemming met politie. De wegbeheerder wordt hierbij tijdig betrokken.

- Er worden in principe geen flexflitsers geplaatst op wegen:
 - met een snelheidsregime vanaf 100 km p/u, vanwege het risico op plotseling remmen in combinatie met de hoge snelheid. In incidentele gevallen kan in overleg voor specifieke locaties een uitzondering gemaakt worden.
 - met een snelheidsregime van 30 km p/u. Voor het vergroten van de verkeersveiligheid door het verbeteren van naleefgedrag van deze limiet zijn andere maatregelen meer geschikt. De gemeente en politie kunnen hierover op lokaal niveau afspraken maken.
 - met een snelheidsregime van 60 km p/u, vanwege de hogere inrichtingseisen vanuit Duurzaam Veilig. De geloofwaardigheid van de limiet op 60 km wegen is hierbij van belang. In incidentele gevallen kan in overleg voor een specifieke locatie een uitzondering gemaakt worden.

Praktisch

- Het besluit van Parket CVOM tot plaatsing is altijd onder voorbehoud van het ondertekenen van de wegbeheerdersovereenkomst door de wegbeheerder, de plaatsingsmogelijkheid en de medewerking van de wegbeheerder bij plaatsing zoals de vergunningverlening;
- Het besluit van Parket CVOM tot plaatsing is altijd onder voorbehoud van de bevindingen van de technische schouw. Hieruit kan blijken dat een locatie technisch ongeschikt is voor plaatsing van een flexflitser;
- Voordat de flexflitser de eerste keer geplaatst wordt, wordt door de leverancier een vergunning aangevraagd. De wegbeheerder dient er zorg voor te dragen dat bij volgende plaatsingen op betreffende locatie niet de hele vergunningsprocedure opnieuw doorlopen hoeft te worden maar dat een melding volstaat;
- Tot en met 2024 worden twee typen flexflitser ingezet: een type dat alleen afgaand verkeer kan handhaven en een type dat zowel afgaand als tegemoetkomend verkeer kan handhaven. Het CVOM bepaalt welk type flexflitser op een locatie wordt ingezet en houdt daarbij zoveel mogelijk rekening met de eigenschappen van de locatie. Vanaf 2024 kunnen alle flexflitsers in beide rijrichtingen handhaven;
- De locaties voor de flexflitser worden ingedeeld in clusters van nabijgelegen locaties waar eenzelfde type flexflitser wordt geplaatst. Mocht een locatie in een cluster op de geplande datum niet beschikbaar zijn, dan wordt de flexflitser op de eerstvolgende locatie geplaatst. Het vrij houden van de locatie is altijd de verantwoordelijkheid van de wegbeheerder;

OPENBAAR MINISTERIE

Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

- Communicatie over de flexflitser wordt door parket CVOM met de wegbeheerder afgestemd. De wegbeheerder stemt communicatie over de flexflitser vooraf af met parket CVOM.

Technische plaatsingsvoorwaarden

- Indien een wegbeheerder aanvullende voorzieningen voor botsveiligheid wil aanbrengen dient hij dat zelf te regelen en te financieren;
- De afstand tussen het meetpunt en het gebodsbord moet voldoen aan de minimale afstanden zoals bepaald in de Aanwijzing Meting Snelheidsoverschrijdingen¹. Het meetpunt van de radar bevindt zich op ongeveer 40 meter afstand van de flexflitser.
- Aanpassingen aan de locatie om plaatsing van de flexflitser mogelijk te maken (bijvoorbeeld het aanbrengen van bermverharding of het snoeien / maaien van aanwezige beplanting) dient door de wegbeheerder uitgevoerd te worden. De eventueel benodigde aanpassingen zullen tijdens de technische schouw worden besproken;
- Er dient op de locatie voldoende ruimte beschikbaar te zijn voor veilige plaatsing en verwijdering van de flexflitser. In afstemming met de leverancier kan de flexflitser zo ver als technisch mogelijk van de kantlijn worden geplaatst, mits er minimaal op twee rijstroken handhaving mogelijk blijft;
- De plaatsings- en verwijderingswerkzaamheden worden conform CROW WiU 96a/96b uitgevoerd. Indien een wegbeheerder hiernaast aanvullende eisen stelt (zoals bijv. vrijhouden parkeerplaatsen of inzet verkeersregelaars) dan dient de wegbeheerder hiervoor zelf zorg te dragen;
- De verplaatsingen van de flexflitser dienen tijdens kantooruren uitgevoerd te kunnen worden;

Aandragen van locaties

In de eerste fase van het vaststellen van locaties heeft parket CVOM met name direct met de regionale eenheden van politie potentiële locaties geselecteerd op basis van regionale analyses voor onder meer radarcontroles. Nu de eerste locaties zijn vastgesteld, kan het selectieproces verder gestroomlijnd worden.

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/staatscourant/stcrt-2022-16647.pdf>

OPENBAAR MINISTERIE

Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

Wegbeheerders kunnen als eerste zelf nagaan of een mogelijke locatie in aanmerking kan komen voor een flexflitser met behulp van de concept criteria zoals hierboven beschreven. Wanneer een locatie aan de criteria voldoet, kan de wegbeheerder een locatie aandragen bij het regionale team verkeer van politie. Er is hiervoor een Excel sheet opgesteld waarbij alle gevraagde informatie ingevuld kan worden. Deze sheet is bijgevoegd als bijlage bij dit document. De politie stelt per regio een groslijst van locaties op en adviseert en prioriteert de ingediende locaties. Deze aangepaste wordt vervolgens met parket CVOM besproken en het OM stelt dan de locaties vast. Parket CVOM informeert de wegbeheerders hierover. Hierna neemt de leverancier van de flexflitser telefonisch contact op met de contactpersoon van de wegbeheerder. In overleg wordt besproken wat mogelijke opstelplaatsen zijn voor de flexflitser op de betreffende locatie. Als dat niet op afstand kan worden bepaald, neemt de wegbeheerder deel aan de technische schouw op de fysieke locatie. Na de schouw dient de leverancier een vergunningsaanvraag in voor plaatsing op de afgesproken opstelplaats.

Bijlage 1

Technische specificaties flexflitser

- Plaatsingswijze: vanaf een kleine vrachtwagen met kraan (bereik 10 meter);
- Plaatsingsduur: ongeveer 15 minuten (exclusief op- en afbouw verkeersmaatregel);
- Ondergrond: te plaatsen op de meeste in Nederland voorkomende ondergronden, te plaatsen op een hellend vlak tot ongeveer 20 graden;
- Oppervlakte: 105 x 110 cm;
- Hoogte: 2,49 meter in transporttoestand, 4,55 meter in uitgeschoven toestand;
- Gewicht : >1000kg;
- Handhavingsbereik: 2 rijstroken, met een totale afstand tussen camera en uiterste rijstrookbelijning van maximaal 12 meter;
- Autonome handhavingscapaciteit: ruim 2 maanden 24/7 autonome handhaving zonder bijladen / -vullen, beschikt over bouwaansluiting voor aansluiting op externe voedingsbron;
- Robuustheid: molestbestendig en stormbestendig (handhaving tot windstoten van 140km/h);
- Bewaking: voorzien van 2 bewakingscamera's met intelligent monitoring en achterliggende meldkamer;